

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MCdo/24/2012
Identifikačné číslo spisu:	6610209135
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6610209135.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu C.J., bývajúceho v P., proti žalovaným 1/ C. E., bývajúcemu vo D. a 2/ S. E., bývajúcej vo D., o určenie hranice nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 5 C 107/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2012 sp. zn. 13 Co 339/2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej z 28. februára 2012 sp. zn. 13 Co 339/2011 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 11. februára 2011 č.k. 5 C 107/2010-131 žalobu žalobcu voči žalovaným 1/, 2/ o určenie, že hranice medzi pozemkami parc. č. XXX/X. na LV číslo XXX k.ú. P. vo vlastníctve žalovaných a parc. č. XXX/X evidované na LV číslo XXX k.ú. P. vo vlastníctve žalobcu sa určujú v súlade s geometrickým plánom číslo 35483814-42/2008 z 12. marca 2010 vyhotoveného geodetkou R. G. s tým, že z pôvodnej parcely číslo XXX/X podľa geometrického plánu číslo 35483814-42/2008 z 12. marca 2010 vznikajú nové parcely pod parcelnými číslami XXX/X a XXX/X zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/, 2/ náhradu trov konania 477,34 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Takto rozhodol, keď okrem iných skutkových zistení vychádzal najmä zo znaleckého posudku znalca Ing. Pavla Krišpinského.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom z 12. júla 2011 sp. zn. 13 Co 156/2011 rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p., keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalobcu uznesením z 28. októbra 2011 sp. zn. 4 Cdo 185/2011 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu procesnej vady (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktorá spočívala v nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu

(§ 157 ods. 2, § 211 O.s.p.) a tým k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie a v dôsledku toho k odňatiu možnosti pred súdom konať.

Krajský súd v Banskej Bystrici (v poradí druhým) rozsudkom z 28. februára 2012 sp. zn. 13 Co 339/2011 rozsudok súdu prvého stupňa ako správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku krajského súdu na podnet žalobcu podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd tento rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa mimoriadneho dovolateľa bol napadnutým rozsudkom porušený zákon, pričom ochranu práv a právom chránených záujmov účastníka konania nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Vychádzal odvolaciu súdu, že vec opakovane prejednal bez toho, aby uznesenie dovolacieho súdu z 28. októbra 2011 sp. zn. 4 Cdo 185/2011, ktorým bol zrušený jeho predchádzajúci rozsudok (z 12. júla 2011 sp. zn. 13 Co 156/2011) a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, doručil účastníkom konania. Uviedol, že účastníkovi konania musí byť daná reálna možnosť, aby mohol reagovať na skutkové a právne závery uvedené v zrušujúcom uznesení súdu vyššieho stupňa. Ak preto súd v ďalšom konaní rozhodne vo veci samej skôr, než účastníkovi doručí zrušujúce rozhodnutie vydané súdom vyššieho stupňa, ide o postup, ktorý je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie. Mal za nesporné, že žalobcovi, resp. jeho právnomu zástupcovi a ani žalovaným nebolo uznesenie dovolacieho súdu doručené. Týmto nesprávnym postupom odvolací súd znemožnil žalobcovi dozvedieť sa včas dôvody rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré ho viedli k zrušeniu rozsudku krajského súdu a tak reagovať na právne závery uvedené v takomto rozhodnutí a vyjadriť sa k nim. Na základe vyššie uvedeného mal mimoriadny dovolateľ za to, že konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Navyše odvolaciu súdu znova vo veci rozhodnúť bránila prekážka rozsúdenej veci.

Žalovaní sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. a § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatorne (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako boli v mimoriadnom dovolaní označené, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na posúdenie dovolacích dôvodov uvedených výslovne v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

O vadu tejto povahy ide vždy vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žiadna z väd uvedených v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nebola v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky namietaná a v konaní o tomto opravnom prostriedku nevyšla najavo. Dovolací súd so zreteľom na obsah mimoriadneho dovolania a tiež zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242

ods. 1 druhá veta O.s.p. osobitne skúmal, či účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa dovolacieho súdu je konanie a rozhodnutie krajského súdu postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Postupom súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi nebolo umožnené buď zúčastniť sa konania alebo realizovať ďalšie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať treba považovať postup porušujúci povinnosť súdu riadne doručenia súdnych zásielok, či písomných podaní účastníkov konania. V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 28. októbra 2011 sp. zn. 4 Cdo 185/2011 zrušil predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. júla 2011 sp. zn. 13 Co 156/2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z obsahu spisu je nepochybné, že uznesenie dovolacieho súdu účastníkom konania doručené nebolo. Aj napriek tomu odvolací súd vo veci konal a opätovne vo veci rozhodol rozsudkom z 28. februára 2012 sp. zn. 13 Co 339/2011. Účastníci tak nemali možnosť sa oboznámiť s dôvodmi, ktoré viedli dovolací súd k jeho záverom o potrebe zrušiť dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, čím vytvoril stav odopretia možnosti vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré by prípadne mohli ovplyvniť jeho rozhodnutie.

Za daného stavu, keď uznesenie dovolacieho súdu nebolo účastníkom konania doručené (§ 170 ods. 1 O.s.p.) nenastali jeho zrušujúce účinky a preto odvolací súd bol viazaný svojím predchádzajúcim rozhodnutím. Nemohol opätovne rozhodnúť, keďže mu v tom bránila prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 1 O.s.p.).

Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p., keďže

to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.